

GEÏNTERNEERDEN EN KUNST: EEN JUISTE MATCH

Art Without Bars vzw (Kunst zonder tralies - Art sans barreaux) besliste vier jaar geleden om haar gezichtsveld te verruimen. De vzw zet sindsdien ook in op participatieve kunstprojecten voor mensen met een justitieel verleden, maar die ontoerekeningsvatbaar zijn voor de feiten. Net zoals gedetineerden, kunnen zij dankzij kunstbeleving via Art Without Bars tot nieuwe inzichten komen over de wereld en over hun eigen toekomst.

Hoe verloopt het werk van Art Without Bars in coronatijd?

Net zoals de nieuwe tv-reeks 'Ontoerekeningsvatbaar', kan ook de docufilm 'Top Hats' (Hoge hoeden), uitgebracht door Art Without Bars, soclaas brengen. De docufilm kan gedownload worden via de website met een wachtwoord. Hij is vooral interessant voor personen die werkzaam zijn in 'universitaire en forensische psychiatrische centra'. In de docufilm wordt immers verteld hoe je schaduwkunst (cf. infra) als herstelmiddel kan inzetten. Het handboek 'Spelen met schaduw en licht' dat parallel met de film van de pers rolde, is gratis verkrijgbaar bij elke interactieve boek- en filmpresentatie. Zo'n presentatie kan in psychiatrische klinieken vertoond worden, hetzij door het eigen personeel, hetzij door Art Without Bars. De eerstkomende interactieve presentatie vindt plaats in het UPC Duffel op 13 oktober.

Maskers gemaakt tijdens een workshop in Hoogstraten

**BIJ HET MAKEN VAN
SCHADUWKUNST ERVAREN
DE PATIËNTEN, DIE
VERSTOKEN ZIJN VAN HUN
FAMILIE, OPNIEUW
GEBORGENHEID.**

Waarom zet Art Without Bars zoveel in op schaduwkunst?

Schaduwkunst gebeurt in het donker of halfdonker en is dus discreet. Daarnaast is ze laagdrempelig (schaar en papier) en kan ze gepaard gaan met een waaier van andere kunstdisciplines zoals woord, grafiek, muziek en lichaamsexpressie. Dankzij een oude overheadprojector of een beamer reist de groep als het ware terug in de tijd – toen er nog verzinsels bedacht werden bij schaduwen, veroorzaakt door kaarslicht, op een maagdelijk witte muur. Bij het maken van schaduwkunst ervaren de patiënten, die verstoken zijn van hun familie, dan ook opnieuw geborgenheid.

Kunnen de nieuwe kleinschalige transitiehuizen zich ook openstellen voor schaduwkunst? Letterlijk en figuurlijk is er bij schaduwkunst slechts een bescheiden budget in het spel. Workshops 'schaduwkunst' worden opgezet door het eigen personeel onder eigen dak, maar ook met Art Without Bars' specialisten. Daarnaast kunnen ook culturele centra misschien wel inzetten op rehabilitatie door op zogenaamde dode uren hun aula's open te stellen voor kwetsbare personen.

Een heus kenniscentrum voor 'kunst in detentie'

Dankzij zijn rijke praktijkervaring onder meer in penitentiaire centra in Vlaanderen, Brussel, Wallonië en Noord-Frankrijk, groeide Art Without Bars uit tot een heus kenniscentrum. De vzw zoekt hoe zij haar knowhow kan delen met jonge geëngageerde mensen die kiezen voor gespecialiseerde richtingen zoals bijvoorbeeld de gloednieuwe toegepaste criminologie. De vereniging beschikt in Leuven over een uitgelezen bibliotheek rond het onderwerp 'kunst in detentie'. Deze bib kan door studenten en vorsers - in deze coronatijd op aanvraag - bezocht worden. Weldra zal de catalogus ook online geraadpleegd kunnen worden.

Julia Strauss in de gevangenis van Sint-Gillis, 2002 © Lieven Nollet

Vanuit deze bibliografische bekommernis die zij al de jaren koestert, werkt de vzw momenteel aan de vertaling (NL en FR) van het boek van Hubert Lanssiers, een Belgische activist in Peru. Deze priester Picpus slaagde erin om kartels van rebelorganisaties (waaronder Het Verlichte Pad en Tupac Amaru) te pacifiëren dankzij de organisatie van kunstactiviteiten in de gevangenissen van Lima. Toch wel een stevig bewijs dat kunst wel degelijk het verschil kan maken.

Agnès Rammant-Peeters
Lydia De Pauw-Deveen
Anne Jolie

Art Without Borders startte in 2000 en werd in 2005 een vzw onder voorzitterschap van Lydia Deveen.

Een zeventalping beslaat heel een vaste kern vrijwilligers die instaat voor de dagelijkse werking, de lopende projecten en de uitvoering van de talloze werken. Onder de vrijwilligers bevinden zich heel wat geëngageerde kunstenaars die reizen en workshops uitvoeren en niet zelden voorblijvende toewijdingen.

Wil je meer info?
Stuur naar info@artwithoutborders.be

SELFIE

In de rubriek 'selfie' stellen we elke editie een vrijzinnige geest voor. Onze medewerkers, vaste en vrijwilligers, vormen de echte kracht achter de vrijzinnigheid in onze provincie. Vandaar dat we hen in de spotlights plaatsen.

Hoi! Mijn naam is Brecht Mommeyer, sinds kort woonachtig te Herent, maar geboren en getogen te Zonhoven: het prachtige dorp dat zowel natuurgebied 'De Teut' (maar liefst 75 meter boven de zeespiegel) alsook café 'Het Eikenhof' herbergt. Verder is er niet zo veel te zien... Na mijn studententijd ben ik dan ook in het Leuvense blijven hangen.

Toen ik mijn studies filosofie vervolledigde - waar ik tussendoor ook psychologie bij deed, maar niet voltooide - ben ik als vrijwilliger aan het werk gegaan bij het huisvandeMens Leuven. Ik zag daarin de kans om mijn theoretische kennis eindelijk ook praktisch toe te passen. Daar haalde ik zodanig veel plezier en voldoening uit dat ik interesse kreeg in een voltijds engagement bij deMens.nu.

Ondertussen zijn we een paar maanden later en draag ik de titel van 'vrijzinnig humanistisch consultant' te Leuven. Hier zet ik mij het liefst in voor gespreksvoering, maar ook voor het organiseren van allerlei evenementen. Ik ben nogal een culturele veevraat en hoop van daaruit mijn steentje bij te dragen aan het sociaal-culturele gebeuren. Dit typ ik echter tijdens mijn tweede werkweek. Het is dus nog allemaal toekomstmuziek - één van m'n favoriete genres.

Samenwerken? Graag! brecht.mommeyer@demens.nu